

Nữ Văn-Thi-Sĩ Trùng Quang viết thơ, học nghề dệt thoi 101 tuổi

Tác Giả-: Hồnh Dáng

Chúa Nhật, 09 Tháng 9 Năm 2012 07:16

Nữ Văn-Thi-Sĩ Việt Nam được xem là “cây cội thơ vĩ đại nhất” trong làng văn bút Việt Nam

**NỮ VĂN THI SĨ “CỘI THƠ VĨ ĐẠI NHẤT” LÀNG VĂN BÚT VIỆT NAM HIỆN ĐẠI:
CỤ BÀ TRÙNG QUANG THƠ THỜI SAN JOSE NGÀY 06-9-2012 HỌC NGHỀ DỆT THOI 101 TUỔI.**

San Jose (Việt Báo - Hồnh Dáng): Nữ Văn-Thi-Sĩ Việt Nam được xem là “cây cội thơ vĩ đại nhất” trong làng văn bút Việt Nam trên khắp Thế Giới là bà TRÙNG QUANG đã viết thơ vào lúc 9:00PM tối Thứ Năm, ngày 06-9-2012 tại nhà Dáng Lão Mission De La Casa, số 3501 Alvin Ave., San Jose, CA 95122. Học nghề Dệt Phác Thoi 101 Tuổi.

Nữ Văn Thi Sĩ Trùng Quang tên thật là LÊ THỊ TUYẾN, sinh ngày 01-01-1912 tại Miền Bắc Việt Nam. Tính đến ngày thơ, cụ Trùng Quang đã sống 100 năm, 7 tháng và 5 ngày theo Dáng Lịch. Còn nếu tính năm Âm Lịch thì cụ bà Văn Thi Sĩ Trùng Quang đã học nghề dệt phác thoi 102 tuổi.

Bà Cao Ánh Nguyệt, Chủ nhiệm của tuần báo “Phá Nữ Cali”, khi giới thiệu cụ bà Trùng Quang trong buổi vinh danh cụ vào năm 2008 tại Trung Tâm VIVO ở San Jose, đã kể về cuộc đời của cụ bà với những nét thăng trầm tiêu biểu như sau: “Ngay từ những năm đầu của thập niên 40 cụ đã là một phụ nữ tiên phong trong các phong trào thanh niên, sinh viên hoạt động xã hội. Năm 1951 cụ thành lập Hội Phụ Nữ Táng Tá, là hội phụ nữ Việt Nam đầu tiên giúp chị em phụ nữ học tiếng Việt, Pháp, Anh, Nhật ngữ. Năm 1952, qua vận động của cụ, Nam Pháng Hoàng Hộu chọn ngày Lễ Hai Bà Trưng làm ngày Phá Nữ Việt Nam. Từ 1944 tới 1954, cụ Trùng Quang là một trong những bậc nữ lưu tiên phong, nữ tiên phong thời 1953, 1954 tham gia các công tác hoạt động văn hoá giáo dục, xã hội cứu trợ động bào bán đói. Cụ Táng Tháng Nixon, hội còn là Thủáng Nghá Sĩ Hoa Kỳ, khi tới thăm Hà Nội đầu thập niên 1950, đã tặng đến gấp cụ để thăm hỏi và việc cụ giúp đỡ động bào tán cụ vào các thành phố.”

Tại Hà Nội, cụ là Hội viên Tráng sáng lập “Tráng Nữ Công Việt Nữ”. Cuộc đời của cụ bà thật vô cùng đau khổ. Nếu như ngày xưa vào khoảng năm 1930 mà có Thi Hoa Hộu thì chắc chắn nàng thi u nữ nhan sắc tuyệt vời Lê Thị Tuyên 18 tuổi sẽ là Hoa Hộu Hà Nội 36 phần trăm. Nhưng gia đình và quan chức ngáng i cái ngáng i đáp, những nàng thi u nữ yêu kiều kia đã trao trái tim cho một chàng sinh viên tài năng và nhiệt huyết chống thực dân Pháp. Hai người cái nhau chỉ được vài tháng thì chồng bà đã bỏ Việt Minh (tức tiên thân của Công Sản Việt Nam) ám sát chết vì lúc đó chồng bà lãnh đạo sinh viên Hà Nội chống Pháp và chống cụ Việt Minh. Kể từ đó, cụ bà vận động đến đến như thơ đến thơ chồng và thay chồng nuôi các em chồng ăn học, để đến thành các Bác Sĩ nữ tiên phong. Cụ bà trút nỗi buồn riêng qua thơ, viết với bút hiệu Trùng Quang. Cụ bà đem tình thơ ngáng lập nên “Tráng Nữ Công Việt Nữ” để dạy nghề và dạy chữ quốc ngữ cho phụ nữ Việt Nam tại Hà Nội vì thời bấy giờ không mấy ai trong giới phụ nữ biết đến chữ Việt hay đến các nghề gì cụ ngoài việc làm vợ lo nuôi trẻ hay làm con háu !

Dù vào ngày kỷ niệm Sinh Nhật 100 tuổi, cụ bà Văn Thi Sĩ TRÙNG QUANG vẫn minh mẫn,

m t không c n đeo kính, đã ng i phóng bút làm th trong ngày k ni m Sinh Nh t 1 Th K c a mình.

“Hi p Đ nh Paris 20-7-1954 phân chia hai mi n đ t n c Vi t Nam, C bà đã di c vào mi n Nam và l p i “Tr ng N Công Ph ng Chính” lo đ y ngh và đ y ch Vi t cho ph n t i Sài-gòn. Các ch ng ch t t nghi p c a Tr ng N Công Ph ng Chính đ c nhi u qu c gia Áu Châu nh Pháp, Đ c, Anh công nh n. C C bà đã đào t o đ c nhi u nhân tài sau n y t i Vi t Nam và qu c t . S thành công c a C bà đã đ c Chính Ph VNCH m i làm B Tr ng Lao Đ ng Xã H i nh ng C bà t ch i. C bà th i thác v i lý do b nh nên đ c chính ph VNCH cho đi Nh t đ ch a b nh. L i đ ng đ p n y, C bà đã i Nh t m t th i gian h c ti ng Nh t và h c ngh làm Búp-bê c a Nh t B n. Khi tr i Sài-gòn, C bà cho m x ng s n xu t Búp-bê Vi t Nam và s n ph m c a C bà là nh ng búp-bê mang tà áo dài Vi t Nam r t y u đ i u, tha th t đ c nhi u qu c gia Áu Châu a chu ng đ t hàng. Ban ngày C bà đ y ch em v ngh nghi p, th công; nh ng ban đêm C bà đ y v văn hóa g m ti ng Vi t, ch Vi t, ngo i ng và ngh th ký, k toán. Nhi u h c trò c a C bà đã xu t ngo i và sau đó đã tr v thăm và cám n C bà. Vào th p niên 1950-1960, bút hi u Trùng Quang c a C bà r t đ c gi i yêu th ái m khi C bà gia nh p Thi Đoàn Qu nh Giao do bà Cao Ng c Anh sáng l p. Nh ng bài th c a C bà đ c ph bi n trên nhi u Nh t Báo và T p Chí Sài-gòn.”

Cô Debora Tr ng Vân là ng i say mê Th và Văn c a c bà TRÙNG QUANG nên đã đ c s Xã H i nh chăm sóc cho c đ n phút lâm chung. Qua chăm sóc ng i già, cô Debora Tr ng Vân đã vi t đ o n văn "N i Cu i Đ i" g i đ thi gi i Vi t Báo Vi t V N c M năm 2012 và cô đ c Ban Giám Kh o ch m trúng "Gi i Đ c B t"

Cho đ n khi bi n c Tháng 4 Đen lúc CSBV chi m Sài-gòn ngày 30-4-1975, C bà đã b i t c và theo m t chi c tàu cá nh đ v t bi n tìm t do. Sau nhi u ngày lênh đênh trên bi n c , chi c tàu c a C bà đã đ c m t tàu buôn c a Pháp có tên là “Lumière” (Ánh Sáng) v t đ a v t n n t i Pháp. V n là con nhà quý phái, nói ti ng Pháp nh ti ng m đ ngày x a khi Hà N i, th nên C bà h i nh p cu c s ng m i t i Pháp không khó khăn gì. Th nh ng C bà có các em ch ng và ng i con nuôi mà C bà th ng yêu đ y đ và nay thành nh ng nhân v t tên tu i là nh ng giáo s Đ i H c, D c Sĩ, Bác Sĩ hi n s ng t i Hoa K nên C bà đã đ c qua đ nh c M .

Khi v a đ n đ nh c t i M , C bà ghi tên đi h c L p ESL (English as Second Language) đ nói và vi t ti ng Anh. Cùng th i gian, Cu bà ch tr ng xu t b n m t tuy n t p th g m 142 Tác Gi h i ngo i và Hoa K mang tên “Đ ng Tâm H i Bút”. Sau khi h c xong các l p ESL, C bà

theo h c College t i Evergreen và năm 84 tu i C bà thi vào Đ i H c C ng Đ ng San Jose và luôn đ t đ i m cao trong các k thi Test. M i l n C bà đi vào l p h c, Th y, Cô Giáo và các Sinh Viên đ u đ ng đ y v tay chào m ng c bà cao niên đi h c. C ch a bao gi đi h c tr hay b h c. Năm 89 tu i, lúc thi Test v ti ng Anh, n sinh viên già nh t trong l ch s Đ i H c C ng Đ ng San Jose đã là ng i đ t đ i m cao nh t. Ngoài ti ng Vi t, C bà nói gi i ti ng Pháp, ti ng Nh t và nay c ti ng Anh.

Năm C bà qua khò ng ng c a 90 tu i, tai b ngh nh ngãng khó nghe nên C bà không đi h c n a. C bà l y làm ti c là không hoàn t t đ c b ng Th c Sĩ v xã h i h c MBA. Nhi u Giáo S ng i M đ n t n nhà khuy n khích C bà đi h c ti p; nh ng C bà nói r ng s c kh e không cho phép, m c đ u trí tu v n minh m n.

T 84 đ n 89 tu i c bà Văn Thị Sĩ TRÙNG QUANG thi vào Đ i H c C ng Đ ng San Jose sau khi đã h c xong các l p ESL v ti ng Anh cho ng i l n. C nói gi i ti ng Pháp, ti ng Nh t và 'cô Sinh Viên già nh t trong l ch s Đ i H c C ng Đ ng San Jose" đã đ t đ i m cao nh t v Thi Test ti ng Anh năm 89 tu i. Qa năm 90 tu i tai c ngh nh ngãng và tay chân y u nên c b h c và c nói là ti c r ng không k p l y b ng Th c Sĩ MBA v khoa xã h i h c mà c bà r t thích.

Năm 2002, C bà là tác gi l n tu i nh t đ o t gi i th ng "Vi t V N c M" do h th ng Nh t báo Vi t Báo t ch c qua bài vi t c a C bà mang t a đ "Tôi Đi Tìm T Do Dân Ch". Năm 2004 t tu i 93, C bà cho xu t b n cu n "BÌNH NGÔ Đ I CÁO" vi t v các s li u và chi n th ng hi n hách c a danh nhân Nguy n Trãi và h ch ch ng Tàu xâm l c c a ông. Khi bà cho ra m t cu n "Bình Ngô Đ i Cáo", m i ng i đ u yêu thích tinh th n yêu n c c a C bà và hi u rõ t ng t n h n t ng câu, t ng ch trong h ch "Bình Ngô Đ i Cáo" c a Nguy n Trãi do bà trích đ ch và chú gi i. C bà nói nh tiên tri r ng "R i đây gi c Tàu s tìm cách c p n c Vi t Nam nên ph i ra sách "Bình Ngô Đ i Cáo đ nh c nh con cháu noi g ng ti n nhân Nguy n Trãi ch ng Tàu gi n c!" Cu n sách đã bán h t s ch ngay khi ra m t.

Đ n năm 2006, s c kh e c a C bà y u h n đi, hai chân không đi xa đ c nên C bà ph i dùng cái xe gu ng đ t a vào và b c đi ch m rãi quanh qu n trong nhà. Th nh ng C bà đã vi t và xu t b n cu n tuy n t p truy n ng n "Bóng C N ng T" qui t 32 tác gi n Vi t Nam h i ngo i, mà trong đó C bà đã chi m 3 tác ph m. Tuy n t p truy n ng n nêu cao nh ng t m g ng hy sinh cao c c a nh ng ng i v , ng i m có ch ng là các chi n binh VNCH hy sinh trong chi n cu c b o v t do dân ch cho Mi n Nam, ho c đã n m xu ng trong các tr i c i t o, trên đ ng v t biên, v t bi n.

T t Nguyên Đán Tân Mão 2011, H nh D ng thay m t Ban Giám Đ c Vi t Báo đ n thăm c bà, c đ a ra 4 câu th :

"Ta nói cho Xuân đ c bi t r ng
Ta đây trăm tu i v n còn rãng

Vn c&i duyên dáng như Xuân n
Vn vi&t tình th& th&a tròn trăng.”

Mi&ng c&a c& bà bao gi& cũng mĩm c&i duyên dáng. Vào đ&u tháng 3-2011, khi ng&i con nuôi đ&n căn nhà c&a c& s&ng m&t mình, đã th&y c& bà n&m té bên chi&c xe gu&ng và gãy 2 x&ng s&n! Sau khi đ&c ch&a tr& và ra kh&i b&nh vi&n, theo l&i khuyên c&a Bác Sĩ, c& bà đ&c đ&a vào vi&n d&ng lão (Nursing Home) Mission De La Casa.

T&t Nhâm Thìn 2012, khi H&nh D&ng thay m&t Vi&t Báo đ&n thăm c& bà lúc c& đã 101 tu&i, c& vn còn mình m&n và c& khoe là đang so&n và đ&ch các bài Qu&c Ca c&a các c&ng qu&c trên Th& Gi&i đ&c so sánh v&i Qu&c Ca VNCH. C& bà khen r&ng Qu&c Ca VNCH có tính nhân b&n và bài Qu&c Ca đó vn còn c& m&t t&ng lại.

Ng&i chăm sóc c& là cô Debora T&ng Vân, m&t ng&i say mê văn th& c&a c&, đã tr& thành nhân viên xã h&i chăm sóc cho c&. Cô Debora T&ng Vân đã vi&t m&t bài v& “N&i & cu&i đ&i” c&a nh&ng ng&i già và đ&c bi&t nói v& C& bà Trùng Quang và bài vi&t n&y đã đ&c ch&m đ&t gi&i đ&c bi&t cu&c thi Vi&t V& N&c M& 2012.

Cô Debora T&ng Vân cho hay r&ng, cách nay 12 năm c& bà Trùng Quang đã vi&t l&i di chúc đ&n con cháu r&ng khi c& t& th& thì s& không đ&c t& ch&c tang ma linh đình, không đ&ng Cáo Phó làm phi&n b&n bè và ng&i thân; ch& đ&n gi&n h&a táng c& mà thôi. Hi&n thi th& c&a C& bà Trùng Quang đang đ&c quàn t&i Palo Alto ch& gia đình t& t&u đông đ& đ& h&a táng.

Sáng Ch& Nh&t 26-8-2012, H&i Cao Niên Vùng V&nh C&u Kim S&n đã m& ti&c k& ni&m 33 năm ngày thành l&p H&i, đ&p n&y có 3 v& cao niên nh&t đ&c các Dân Bi&u và Ngh& Viên t&ng B&ng Vinh Danh. N& Dân Bi&u Zoe Lofgreen, Dân Bi&u George Shirakawa, Ngh& viên Kasen Chu và ông Dave Cortese, Tr&ng H&i Đ&ng Giám Sát qu&n h&t Santa Clara đã t&ng B&ng Vinh Danh cho C& bà Nguyễn Th& Ni&ng 102 tu&i; c& bà Trùng Quang 101 tu&i; c& ông Võ Toàn 101 tu&i. C& bà Nguyễn Th& Ni&ng đã t& th& cùng ngày ngay sau khi có bu&i ti&c vinh danh c&. Riêng c& bà Trùng Quang ch&a k&p nh&n 4 b&ng vinh danh thì cũng đã lìa đ&i!

Thay m&t nhóm Vi&t Báo và VietPress USA, chúng tôi vô cùng th&ng ti&c C& Bà Văn Thị Sĩ v& đ&i c&a làng văn bút Vi&t Nam kh&p Th& Gi&i đã v&a gi& t& chúng ta. Đ&o đ&c c&a c& bà, cu&c s&ng và s&hy sinh cao quý c&a c& bà và nh&ng áng văn th& tuy&t tác c&a c& là di s&n cho m&i ng&i, m&i th&i đ&i Vi&t Nam dù đ&i ch& đ& nào.